

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця
ІНСТИТУТ ОЦІНКИ ВІДПОВІДНОСТІ, ГІГІЄНИ
ТА ЕКОЛОГІЇ

ЕКОЛОГІЧНІ ТА ГІГІЄНІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СФЕРИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ

(ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)

25 березня 2026 р

м. Київ

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця
ІНСТИТУТ ОЦІНКИ ВІДПОВІДНОСТІ, ГІГІЄНИ ТА ЕКОЛОГІЇ

ЕКОЛОГІЧНІ ТА ГІГІЄНІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СФЕРИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ
(ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)

25 березня 2026 р.

за загальною редакцією
член-кор. НАМН України, професора С.Т. Омельчука

м. Київ

2026

УДК _613+574]:061.3

Головний редактор: Омельчук С.Т. член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор

Заступник головного редактора: Гринзовський А.М. д.мед.н., професор, Вавріневич О.П. д.мед.н., професорка.

Технічний редактор: доцент кафедри гігієни та екології НМУ імені О.О. Богомольця к. мед. н., доцент Кондратюк М.В.

Редакційна колегія:

БАРДОВ В.Г. – член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор;

ГАРКАВИЙ С.І. – д.мед.н., професор;

ГРУЗЄВА Т.С. – д.мед.н., професорка;

ПЕТРУСЕВИЧ Т.В. – к.мед.н., доцентка;

КОРШУН М.М. – д.мед.н., професорка;

ШИРОБОКОВ В.П. – академік НАН та НАМН України, д.мед.н., професор;

ЯВОРОВСЬКИЙ О.П. – академік НАМН України, д.мед.н., професор.

Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 25 березня 2026 р.) / за загальною редакцією член-кор. НАМН України, професора С.Т. Омельчука. – К., 2026. – 337 с.

У матеріалах науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 25 березня 2026 р.) висвітлено актуальні питання гігієни, екології та громадського здоров'я: хімічну й біологічну безпеку, якість повітря, води та харчових продуктів, вплив шуму, мікропластику, пестицидів і воєнних чинників на здоров'я населення. Основний акцент зосереджено на міждисциплінарному підході до оцінки ризиків, профілактики захворювань, розвитку кадрового потенціалу, гармонізації національних практик із європейськими стратегіями та післявоєнного відновлення України.

УДК _613+574]:061.3

Електронна версія збірника містить додаткові публікації, що з технічних причин не увійшли до друкованого примірника.

У разі повного або часткового використання матеріалів збірника посилання обов'язкове.

© НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця

ОСОБЛИВОСТІ ГІГІЄНИЧНОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ ЕТОФЕНПРОКСУ У ВОДІ ВОДНИХ ОБ'ЄКТІВ ПИТНОГО ТА ГОСПОДАРСЬКО-ПОБУТОВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Зінченко Т.І., Ібрагімова І.В., Кондратюк М.В., Сирота Н.В. Шевчук В.В.,
Вавріневич О.П.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

Застосування синтетичних піретроїдів у сільському господарстві пов'язане з потенційним ризиком надходження їх залишкових кількостей до поверхневих та підземних вод. Одним із представників цієї групи є етофенпрокс, який входить до складу препарату Требон – інсектициду широкого спектра дії. З огляду на фізико-хімічні властивості піретроїдів, зокрема їх стійкість до гідролізу та здатність до біоаккумуляції, ці сполуки зумовлюють потенційну небезпеку для водних екосистем і здоров'я населення. У зв'язку з цим актуальним є питання гігієнічного регламентування вмісту етофенпроксу у воді водних об'єктів питного та господарсько-побутового призначення.

Мета роботи: встановлення медико-санітарного нормативу етофенпроксу у воді водних об'єктів питного та господарсько-побутового призначення.

Матеріали та методи. Лабораторні експерименти з обґрунтування гранично допустимої концентрації (ГДК) етофенпроксу у воді водойм були проведені на базі Інституту оцінки відповідності, гігієни та екології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця сектором гігієнічних досліджень води відповідно до вимог ДСТУ ISO/IEC 17025:2019.

Результати досліджень. Обґрунтування ГДК етофенпроксу проводили поетапно: I етап – дослідження впливу етофенпроксу на органолептичні властивості води. Вивчали концентрації речовини в межах від 1,5 до 0,00293 мг/дм³. Встановлено, що концентрація етофенпроксу, яка надає воді за температури 20°C запах інтенсивністю в 1 бал (поріг сприйняття – по величині значення нижнього довірчого інтервалу) складає 0,069±0,003 мг/дм³ (95% ДІ: 0,063-0,075; p<0,05). За концентрації етофенпроксу у воді 0,526±0,003 мг/дм³

(95% ДІ: 0,520-0,532; $p < 0,05$) фіксувався запах інтенсивністю в 2 бали (практичний поріг). Концентрація, котра впливає на запах води після її нагрівання до 60°C встановлена на рівні $0,014 \pm 0,0005$ мг/дм³ (95% ДІ: 0,013-0,015; $p < 0,05$). За показником стійкості запаху у воді, що зберігалася в закритих посудинах, етофенпрокс віднесено до помірно стабільних сполук. За рівнянням Арреніуса при температурі 25°C гідроліз етофенпроксу спрогнозовано на рівні таких значень: T_{50} та T_{90} – 42,8 та 142 доби, відповідно (FAO/WHO JMPR, 2011). Отримані результати свідчать, що за стійкістю у водному середовищі етофенпрокс належить до стійких сполук та відноситься до I класу небезпечності відповідно до ДСанПіН 8.8.1.002-98.

II етап – дослідження впливу хлорування на органолептичні властивості води, що містить етофенпрокс. Встановлено, що хлорування водних розчинів етофенпроксу не призводить до появи не типових/специфічних запахів та не змінює інтенсивність і характер цієї ознаки води як при 20°C так і після нагрівання до 60°C. Крім того, етофенпрокс не впливав на забарвленість води та не спричиняв піноутворення. Отримані дані дозволяють встановити порогову концентрацію етофенпроксу у воді на рівні більше 1,5 мг/дм³.

III етап – вивчення впливу етофенпроксу на загально-санітарний режим водойм. Порогову величину речовину за загально-санітарним показником шкідливості визначено на рівні – 0,001 мг/дм³. Лімітуючим показником є зміни у процесі мінералізації азотвмісних сполук.

Висновки. У результаті проведених досліджень встановлено порогову концентрацію етофенпроксу у воді за органолептичним показником шкідливості на рівні 0,01 мг/дм³, слід зазначити, що лімітуючим критерієм є вплив на запах води за температури 60°C. За стійкістю у водному середовищі етофенпрокс належить до стійких сполук і відноситься до I класу небезпечності. ГДК етофенпроксу у воді становить 0,001 мг/дм³ (лімітуючий показник – загально-санітарний). За такої величини ГДК прогнозоване надходження речовини до організму людини разом з питною водою буде складати 1,7 % від допустимого добового надходження етофенпроксу.